

»Na kmetijo po kakovostno hrano in doživetja!«

Cerkno, 13. marca 2020 – Na zadnji od štirih okroglih miz ob zaključku projekta *Odprta vrata kmetij, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020 in potekajo pod častnim pokroviteljstvom ministrice za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandre Pivec, je sodelujoča kmetija z območja LAS-a s CILjem predstavila izkušnje v projektu. Prisotni so se strinjali, da kmetije poleg kakovostnih pridelkov in izdelkov nudijo tudi številne možnosti preživljanja kakovostnega prostega časa in doživetij.*

Uvodoma sta zbrane nagovorila **predsednik LAS-a s CILjem in logaški župan Berto Menard** ter **direktorica Idrijsko-Cerkljanske razvojne agencije, mag. Jožica Lazar**. Oba sta izpostavila pomen sodelovanja kmetij v projektih, v katerih se nadgrajujejo znanja in izkušnje. Berto Menard je poudaril pomoč preko LAS-ov predvsem s sredstvi in nasveti strokovnih služb, pomembnih za razvoj podeželja, obenem pa bil zadovoljen, da so izbrali pravo pot. Jožica Lazar je poudarila, da se še premalo zavedamo, da kmetije na tem območju res nudijo najkakovostnejše pridelke in izdelke, da pa je vendarle ob tem pomembna tudi dobra promocija le-teh.

Peter Demšar s Kmetije Na Ravan, je v seneni verigi, vzpostavljeni v projektu, v kateri so sodelovale še tri druge kmetije z območja štirih sodelujočih LAS-ov, izpostavil predvsem pomen povezovanja znanja in izkušenj že med njimi, pa tudi na lastni kmetiji, kjer so s prikazom predelave mleka senene prireje v sir in druge mlečne izdelke seznanjali različne skupine, tudi najranljivejše. Skozi projekt so gradili na prepoznavnosti kmetije in mleka senene prireje ter izdelkov iz njega, predvsem pa tudi ozaveščali potrošnike o pomenu kakovostne lokalno pridelane hrane. Po 20-letni tradiciji, ki jo z dopolnilno dejavnostjo peljejo na visokogorski kmetiji s staršema, je prepričan, da je to edina prava pot, ki jo lahko v prihodnje še dopolnijo.

Srečko Horvat, koordinator za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na KGZS, Zavod Nova Gorica, je predstavil različne dopolnilne dejavnosti kmetij na območju LAS-a, na Logaškem jih je 106, v povprečju so tri dopolnilne dejavnosti na nosilca. Na Idrijskem jih je 243, v povprečju ima en nosilec prijavljenih pet dopolnilnih dejavnosti. Na Cerkljanskem jih je 83, na nosilca sta v povprečju dve dejavnosti. Večina jih je povezana z gozdarskimi dejavnostmi, so pa še odprte možnosti, vendar je treba z občutkom in individualno pristopati k razvoju vsake na posamezni kmetiji.

Sodelujoči so spregovorili o možnostih povezovanja kmetijstva s turizmom, predvsem v luči turističnih (negostinskih) produktov.

Eno od takih možnosti so prepoznali na Šebreljski planoti, kjer so povezali tradicijo prednikov z naravno in kulturno dediščino. Kot je pojasnil **Drago Polak, Dobrote moje planote**, ob izdelavi suhomesnatih izdelkov v njihovem obratu, prednjači seveda šebreljski želodec z geografsko označbo, zgodbo obiskovalcem povežejo v lepo doživetje skupaj z najdiščem najstarejšega glasbila na svetu Divje babe, pozitivno energijo, ki jo oddaja svetišče

sv. Ivana. Po njegovem mnenju se je treba povezati in s sodelovanjem izkoristiti naravne in druge danosti okolja. Kot je poudaril Srečko Horvat, pa se je potrebno zavedati, da ni vsaka kmetija za razvoj turističnih (negostinskih) dejavnosti in da ni vsak gost za na kmetijo, kmetija namreč ni hotel – upoštevati je treba delovni ritem in zakonitosti vseh, ki živijo na njej.

Nadgradnja za Logaško, Cerkljansko in Idrijsko bi lahko bila izjemno uspešna zgodba **Mlekarne Planika**, ki je postala tudi izjemna turistična blagovna znamka doline Soče, kar je izpostavila direktorica **Anka Lipušček Miklavič**. Pridelujejo namreč lokalno pridelano mleko in ga predelujejo v kakovostne pridelke in izdelke, ki temeljijo na tradiciji, danostih in znanju prednikov, združujejo in povezujejo se z drugimi akterji na tem področju in skupaj ustvarjajo doživetja. Zgodbo so nadgradili z odprtjem njihovega Muzeja sirarstva Kobarid, kjer goste popeljejo od planine do Planike. Naštela je še druge poti sodelovanja in izpostavila, da je vsekakor prihodnost tega in širšega območja v doživetjih, ki bi jih povezali različni deležniki med seboj.

Zaključimo lahko, da je okrogla miza uspela. Možnosti, ki jih ponuja projekt Odprta vrata kmetij z razvojem pridelave in predelave mleka senene prireje na tem območju in možnosti vključevanja novih kmetij vanje, so velike.

Okrogle mize v organizaciji štirih LAS-ov, LAS-a s CILjem, LAS-a Srce Slovenije, LAS-a Gorenjska košarica in LAS-a loškega pogorja so potekale pod častnim pokroviteljstvom ministrice za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandre Pivec.